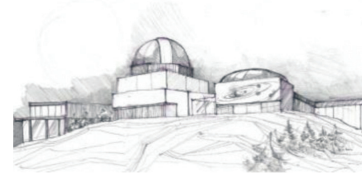

PATRZĄC W NIEBO

Rozmaitości ASTRONOMICZNE

Wiadomości ze świata nauki i techniki

Doniesienia z CERN ESA NASA

☎ 601 97-70-54

✉ pd@cwint.pl

www.facebook.com/cwintpoland

Nr (378) 1/2023

radio-teleskop.pl

NIEBO W MAJU 2023

Warkocz Bereniki i galaktyki

550 Mikołaja
Kopernika

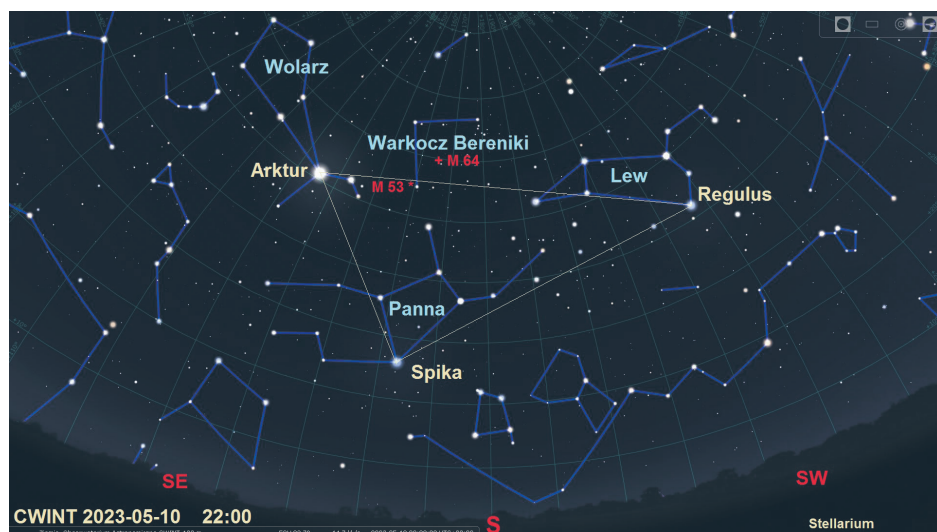
Czy półcieniowe zaćmienie Księżyca może być interesujące? Może. Warunkiem jest głęboka jego faza, a jeśli do takiego zaćmienia dochodzi o wschodzie Księżyca, to widok powinien być całkiem interesujący... I tak właśnie było wieczorem 5 maja. Z kolei pod koniec miesiąca polujemy na młody Księżyc i jego światło popielate. Po udanych łowach zwróćmy uwagę na Trójkąt Wiosenny złożony z najjaśniejszych gwiazd majowego nieba, z których jedna otrzymała imię od samego Mikołaja Kopernika! A co w jej pobliżu robi Warkocz Bereniki i czym ten warkocz jest zapleciony - warto zobaczyć w naszym filmowym kalendarzu astronomicznym - zapraszamy!

Wieczorem 05 maja od godz. 20:30, patrząc w kierunku południowo-wschodnim polowaliśmy na wschodzącą tarczę Księżyca. Górna krawędź księżycowego owalu była pogrążona w na tyle głębokim półcieniu Ziemi (na granicy zaćmienia częściowego), że pociemnienie można było dostrzec bez trudu. Bardzo podobny przebieg miało zaćmienie nocą z 10 na 11 lutego 2017 roku - z tą różnicą, że Księżyc świecił wtedy wysoko na niebie.

Do zaćmienia Księżyca dochodzi w czasie pełni. Poczekajmy do majowego nowiu, a znów nadarzy się okazja na ciekawe obserwacje. 20 maja po 21:00 zapojujemy na cieniuteńki sierpiek w zaledwie 1% iluminacji. Szukajmy go niziutko nad północno-zachodnim horyzontem. Jeśli użyjemy lornetki lub aparatu fotograficznego, na pewno się uda - oczywiście przy sprzyjającej pogodzie. Następnego wieczora po 22:00 na ciemniejącym niebie sierp dopełni się światłem popielatym, co ujrzymy już bez najmniejszego trudu. Przy okazji warto przypomnieć, że pierwszym uczonym, który wyjaśnił mechanizm powstawania światła popielatego był Leonardo da Vinci. Dopełnienie tarczy młodego Księżyca subtelnym światłem jest efektem odbicia promieni Słońca od powierzchni Ziemi i skierowania ich na nieoświetloną bezpośrednio część naszego satelity. Nabierając kształtu, Srebrny Glob dołączy do Wenus 22 i 23-go maja. Ta zaś, ustawicznie rosnąc w blasku, w majowe wieczory błyszczy nad zachodnim widnokręgiem znikając zaś dopiero po północy.

Z kolei spod horyzontu raz po raz wylania się Międzynarodowa Stacja Kosmiczna (ISS). Przez kilka minut majestatycznie sunie na tle gwiazd, a kiedy wznosi się wysoko, świeci blaskiem dorównującym Wenus. Wraz ze zbliżaniem się sezonu «białych nocy» przeloty ISS nabierają całonocnego charakteru, a ich «rozkład jazdy» znajdziemy w portalu www.SpaceWeather.com.

W majowe noce Międzynarodowa Stacja Kosmiczna nie raz przecina Trójkąt Wiosenny. Po zapadnięciu zmroku odnajdziemy go w południowej, a pod koniec miesiąca w południowo-zachodniej, części nieba. Tworzą go trzy najjaśniejsze gwiazdy o tej porze roku: **Arktur** z Wolarza, **Spika** z Panny i **Regulus**, który z okolicznymi gwiazdami tworzy charakterystyczną sylwetkę zodiakalnego Lwa, choć niektórzy widzą w nim też ogromne żelazko ;)

W Trójkąt Wiosenny zaplątany jest Warkocz Bereniki. To słaba, ale jakże uroczą konstelacja. Tworzy ją bowiem chmara kilkudziesięciu gwiazdek 4. i 5. Wielkości, składająca się na gromadę otwartą Melotte 111. Jej naturę poznaliśmy dopiero w 1938 roku. Gromada liczy sobie ok. 400 mln lat i leży w odległości 288 lat świetlnych od nas, co czyni ją trzecim tego rodzaju obiektem w oddaleniu od Ziemi (po Wielkiej Niedźwiedzicy i Hiadach).

Wizualne rozmiary gromady Warkocza Bereniki są całkiem spore, obejmują obszar o średnicy dziesięciu tarcz Księżyca w pełni, ale żeby ją zobaczyć, musimy pocze-kać aż niebo całkowicie się ściemni i oddalić się od miejskich świateł. Gołym okiem ujrzymy gwiazdozbiór bez trudu, najlepiej metodą zerkania, a kiedy użyjemy lornetki lub niewielkiego teleskopu, naszym oczom ukażą się nie tylko gwiazdne diamenty, ale i galaktyki, których jest tam całkiem sporo. Za pomocą amatorskiego sprzętu jesteśmy w stanie dostrzec tylko te najjaśniejsze w postaci ulotnych mgiełek, za to na zdjęciach ujawniają się ich dziesiątki!

Owocnych łowów!

Szczegóły w filmowym kalendarzu astronomicznym - ZAPRASZAM!

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=rzhbe5nwX1s>

Piotr Majewski, radio-teleskop.pl

RADIO PLANET I KOMET

Źródło:urania.edu.pl

ZAPRASZAMY NA AUDYCJE „RADIO PLANET I KOMET” W POLSKIM RADIU PIK

<https://www.radiopik.pl/54,1,radio-planet-i-komet>

Najbliższe audycje: 14 i 28 maja (niedziela) godz.21.05

CZYTAJMY DWUMIESIĘCZNIK URANIA - POSTĘPY ASTRONOMII
ZAGLĄDAJMY NA PORTAL WWW.URANIA.EDU.PL

OBSERWATORIUM ASTRONOMICZNE CWINT ZAPRASZA

Zapraszamy na obserwacje Słońca, Księżyca, Marsa, Wenus, otwartych i kulistych gromad gwiazd, subtelných mgławic i odległych o miliony lat świetlnych galaktyk.

Zachęcamy do obserwacji odległych światów (galaktyk) zawartych w Konstelacji Warkocza Bereniki, gdyż rzeczywiście jest ich duża liczba. Wyliczmy tylko te, które zawarł w swoim katalogu Charles Messier: M 64, M 85, M 88, M 91, M 98, M 99 i M 100. Wszystkie dostępne są w małym teleskopie. Szczególnie warto się przyjrzeć obiektowi M 64, zwanemu też Galaktyką Czarnooką, gdyż w teleskopie przypomina ludzkie oko. Pozostałe z wymienionych to głównie galaktyki spiralne, spiralne z poprzeczką i soczewkowate, choć w skład Gromad Coma i Panny wchodzi kilka tysięcy galaktyk wszelkich typów. Interesującym obiektem w Warkoczu Bereniki jest również piękna gromada kulista M 53 o wyraźnym zagęszczeniu centralnym.

Piotr Duczmal

Obserwatorium Astronomiczne CWINT

12 MAJA - NOC W MUZEUM - szczegóły: [facebook.com/cwintpoland](https://www.facebook.com/cwintpoland)

- Medale papieskie profesora Józefa Stasińskiego
- Ks. Jerzy Żurawski Rzeźbiarz i poeta
- Profesor Stanisław Nawrocki Historyk, archiwista
- Wokół De Revolutionibus Mikołaja Kopernika

ZAPRASZAMY

cwint
PARZYNÓW 67OBSERWATORIUM
ASTRONOMICZNE
MUZEUM JP II

CWINT - OTWIERAMY DLA CIEBIE SZEROKO DRZWI DO ŚWIATA WIEDZY I NAUKI

